Institutul
Național de
Sănătate Publică

COMUNICAT DE PRESĂ

Ziua de acţiune pentru eliminarea cancerului de col uterin - 17 noiembrie 2026
„Impreună putem elimina cancerul de col uterin!”

Ziua globală de acțiune pentru eliminarea cancerului de col uterin reunește, în fiecare an, la 17 noiembrie, eforturile comunității internaționale de a accelera eliminarea acestei boli ca problemă de sănătate publică [1]. România se alătură inițiativei Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) prin acțiuni menite să crească gradul de informare și conștientizare a populației cu privire la prevenirea și depistarea precoce a cancerului de col uterin, o afecțiune care continuă să aibă un impact major asupra sănătății femeilor, atât la nivel național, cât și mondial.

În anul 2020, OMS a lansat Strategia globală pentru eliminarea cancerului de col uterin ca problemă de sănătate publică, susținută de 194 de țări, inclusiv România. Strategia urmărește reducerea incidenței bolii la mai puțin de 4 cazuri noi la 100.000 de femei pe an, prin intervenții coordonate de vaccinare împotriva HPV, screening prin teste de înaltă performanță și asigurarea accesului echitabil la diagnostic și tratament [2].

Potrivit raportului OMS Europa din septembrie 2026, progresele în eliminarea cancerului de col uterin sunt vizibile în extinderea vaccinării împotriva HPV și consolidarea programelor de screening:

- 50 dintre cele 53 de state ale Regiunii Europene OMS introduseseră vaccinarea HPV în programele naționale de imunizare, iar numărul statelor care au atins o acoperire vaccinală de cel puțin 90% cu minimum o doză la fetele de 15 ani a crescut de la 5 în 2022 la 9 în 2024.
- Toate statele membre ale Uniunii Europene raportează existența unor programe de screening pentru cancerul de col uterin, majoritatea organizate pe baze populaționale [3].

Cu toate acestea, cancerul de col uterin rămâne unul dintre cele mai frecvente tipuri de cancer și cauză de deces prin cancer la femeile de pe tot globul [4, 5].

România continuă să înregistreze cea mai ridicată incidență și mortalitate prin cancer de col uterin dintre statele membre ale Uniunii Europene. Conform estimărilor Sistemului European de Informații privind Cancerul (ECIS) al Centrului Comun de Cercetare (JRC) al Comisiei Europene, în anul 2024, România a înregistrat o rată standardizată a incidenței de **36,0 cazuri la 100.000 de femei**, de aproximativ trei ori mai mare decât media Uniunii Europene (11,7 la 100.000), și o rată standardizată a mortalității de **17,2 decese la 100.000 de femei**, de peste trei ori mai mare decât media UE (5,1 la 100.000) [4, 5, 6].

Potrivit estimărilor pentru anul 2024, în România s-au înregistrat aproximativ **3.666 de cazuri noi** de cancer de col uterin și **1.828 de decese** cauzate de această boală [6].

Cancerul de col uterin continuă să reprezinte o problemă majoră de sănătate publică în România, evidențiind necesitatea consolidării vaccinării împotriva HPV, a screeningului organizat și a accesului echitabil la diagnostic și tratament.

Cancerul de col uterin poate fi prevenit uşor şi eficient prin vaccinare anti-HPV și prin screening [2, 7].

România implementează atât măsuri de vaccinare anti-HPV, cât și un program național de screening, însă ambele necesită consolidare și implementare sustenabile, pe baze populaționale, pentru a asigura acces egal și echitabil.

Adresa: str. dr. Leonte Anastasievici nr. 1-3, sector 5, cod poștal 050463, București, România | **Telefon secretariat:** +4 0213 183 620, +4 0213 183 619
Fax: +4 0213 123 426 | **E-mail:** directie.generala@insp.gov.ro

În prezent, **Ordonanța Guvernului nr. 12/2025** reglementează accesul la vaccinarea anti-HPV astfel [8]:

- **vaccinare gratuită anti-HPV atât pentru fete cât şi pentru băieți cu vârsta între 11 ani şi 26 de ani neîmpliniţi (≥ 11 ani și < 27 ani)**
- **compensare 50% pentru femeile cu vârsta între 27 şi 45 ani (≥ 27 ani și < 46 ani).**

Screeningul periodic între 25 și 65 de ani permite depistarea și tratarea leziunilor pre-canceroase, prevenind apariția bolii sau facilitând vindecarea în stadii incipiente, iar tratamentul adecvat al acestora poate preveni apariția cancerului sau poate duce la vindecare atunci când boala este identificată în stadii incipiente [7].
În prezent, Ordinul Ministerului Sănătății nr. 3735/2024 reglementează metodologia de screening, stabilind principiile de organizare și implementare a programului astfel încât toate femeile să beneficieze de acces echitabil la servicii medicale sigure și de calitate [9].
Pachetul de servicii acordate în asistența medicală ambulatorie de specialitate pentru specialitățile clinice, prevăzut în Contractul-cadru al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, include serviciile de depistare precoce a cancerului de col uterin, respectiv testarea HPV cu triaj citologic Babeș-Papanicolau, pentru femeile cu vârsta între 25 și 64 de ani, o dată la 5 ani. Introducerea acestor servicii a reprezentat un pas esențial în asigurarea accesului populațional, echitabil și sustenabil al femeilor la servicii de prevenție și depistare precoce a cancerului de col uterin, contribuind astfel la efortul național de eliminare al acestui tip de cancer în România [10].

Începând cu anul 2026, România, printr-un efort susținut și cu sprijinul fondurilor europene din Programul Operațional Sănătate, asigură continuarea programului de screening pentru peste 200.000 de femei aparținând categoriilor vulnerabile, garantând acces gratuit și echitabil la servicii de prevenție și depistare precoce prin proiectul „***Controlul cancerului de coL uterin prin Acces echitabil la seRvicii de cAlitate: consolidarea capacității programului național de screening – CLARA,*** cod SMIS 353063, coordonat de catre **Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila" București**, în calitate de beneficiar și partenerii Institutul Național de Sănătate Publică, Institutul Oncologic Prof Dr Ion Chiricuță, Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova, Spitalul Clinic Municipal de Urgență Timișoara, Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, Institutul Regional de Onoclogie Iași, Spitalul Clinic Județean de Urgență "Sfântul Apostol Andrei" Constanța, Institutul Oncologic Prof.Dr.Alexandru Trestioreanu București, Spitalul Județean de Urgență Pitești, Asociația Centrul de Resurse și Formare în Profesiuni Sociale „Pro Vocație", Asociația Coaliția Organizațiilor Pacienților cu Afecțiuni Cronice din România (C.O.P.A.C.-RO) [11].

Tema ediției 2026, „Impreună putem elimina cancerul de col uterin", face un apel la acțiune coordonată pentru accelerarea progreselor către atingerea țintelor 90-70-90 până în 2030. Eliminarea este la îndemâna noastră dacă acționăm acum, împreună, pentru ca fiecare fată să fie protejată prin vaccinare anti-HPV, iar fiecare femeie să aibă acces la prevenție, screening și tratament al cancerului de col uterin [1,2].

În acest context, Ministerul Sănătății, prin Institutul Național de Sănătate Publică şi în colaborare cu Direcţiile de Sănătate Publică organizează, ca în fiecare an pe 17 noiembrie, o campanie de informare, educare și conștientizare privind importanța prevenirii prin vaccinare, a diagnosticării precoce prin screening și a tratării la timp a cancerului de col uterin. Înțelegerea acestei probleme este crucială pentru sănătatea fiecărei femei, dar și pentru sănătatea generațiilor viitoare.

Fiecare copil protejat prin vaccinare, fiecare femeie care participă la screening și fiecare leziune precanceroasă depistată și tratată la timp ne aduc mai aproape de obiectivul comun.

O generație fără cancer de col uterin nu este doar o aspirație pentru viitor. Este un obiectiv pe care îl putem construi împreună, prin alegerile și acțiunile de astăzi.

„Impreună putem elimina cancerul de col uterin!"

Adresa: str. dr. Leonte Anastasievici nr. 1-3, sector 5, cod poștal 050463, București, România | **Telefon secretariat:** +4 0213 183 620, +4 0213 183 619
Fax: +4 0213 123 426 | **E-mail:** directie.generala@insp.gov.ro

Referinţe

1. WHO – Cervical Cancer Elimination Day of Action 2026: Together We Can Eliminate Cervical Cancer accesibil la https://www.who.int/campaigns/world-cervical-cancer-elimination-day/2026
2. WHO – Global strategy to accelerate the elimination of cervical cancer as a public health problem, accesibil la https://www.who.int/publications/i/item/9789240014107
3. World Health Organization, Regional Office for Europe (2026). *Roadmap to Accelerate the Elimination of Cervical Cancer as a Public Health Problem in the WHO European Region 2022–2030: Progress report https://iris.who.int/bitstreams/18e232ea-3351-4fb1-b394-608f4cc0f7d3/download*
4. OECD/European Commission (2025), Profil de țară privind cancerul: România 2025, Profiluri de țară privind cancerul pentru statele membre ale UE, OECD Publishing, Paris, accesibil la https://doi.org/10.1787/a90c2c0d-ro,
5. European Commission, Joint Research Centre (JRC). *European Cancer Information System (ECIS) – Estimates of cancer incidence and mortality by country, 2024*. Accesibil la: https://ecis.jrc.ec.europa.eu/data-explorer#/estimates/estimated-incidence-mortality-by-country-map?estimationMethods=N&indicator=IN&sex=2&statistic=ASR_EU_NEW&ageFrom=0&ageTo=85%2B&yearFrom=2024&yearTo=2024&cancerEntity=30&country=EU27X
6. International Agency for Research on Cancer (IARC), World Health Organization (WHO). Global Cancer Observatory – GLOBOCAN 2024. Romania Fact Sheet. Lyon, France: IARC, 2026, accesibil la https://gco.iarc.who.int/media/globocan/factsheets/populations/642-romania-fact-sheet.pdf
7. IARC - Cervical Cancer Screening IARC Handbooks of Cancer Prevention Volume 18 https://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Handbooks-Of- 18 Cancer-Prevention/Cervical-Cancer-Screening-2022
8. Ordonanța nr. 12/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și a unor acte normative în domeniul sănătății - https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/301334
9. Ministerul Sănătății – Ordinul nr. 3.735 din 28 iunie 2024, privind aprobarea Metodologiei de screening pentru cancerul de col uterin, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 10 iulie 2024 , accesibil la https://legislatie.just.ro/public/DetaliiDocument/285272
10. Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS). *Pachetul de servicii medicale de bază acordate în asistența medicală ambulatorie de specialitate pentru specialitățile clinice*, inclusiv serviciile prevăzute în cadrul Planului național de prevenire și combatere a cancerului, aprobat prin Legea nr. 293/2022, cu modificările și completările ulterioare. Disponibil la: https://cnas.ro/wp-content/uploads/2024/08/pachet-de-baza-si-PNCC_asistenta-ambulatorie_specialitati-clinice.pdf
11. Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila" din București (2026). *Comunicat de presă – Lansarea Proiectului CLARA*, 15 octombrie 2026, accesibil la https://umfcd.ro/clara/comunicat-de-presa-lansarea-proiectului-clara/

Adresa: str. dr. Leonte Anastasievici nr. 1-3, sector 5, cod poștal 050463, București, România | **Telefon secretariat:** +4 0213 183 620, +4 0213 183 619
Fax: +4 0213 123 426 | **E-mail:** directie.generala@insp.gov.ro